

Tots els indicis assenyalen la represa de la política a la manera antiga, que va portar-nos la primera dictadura, i com a seqüència natural, l'arbitrarietat en un sentit i la vexació per l'altre.

Davant d'això, demanem el concurs de tots els ciutadans liberals i demòcrates i els recordem que cap raó en aquests moments es posa de la banda de la inhibició pocasolta

«Panorama Polític»

Cal no oblidar els cacics de la Dictadura

Podriem parlar de l'influència funesta que han exercit sempre damunt molts pobles els caciquismes vergonyosos i indignes d'una terra que vol ésser hi ha d'ésser lliure, però seria doblement dolorós, tant, com posaria en evidència l'esperit atrofiat del poble que els ha suportat.

Per això ens concretarem a parlar del caciquisme, i del concepte que ens ha de merèixer en aquests darrers anys, els quals han arribat a representar en molts llocs i per a molts homes, l'esfondrament de tot sentit de civisme i ciutadania.

Fa ja bastants dies que des de aquest mateix lloc diguérem que els pobles no sols tingueren de soportar i acatar l'inviolable voluntat de la primera Dictadura, sino que a més tingueren de sofrir les vexacions que sovint, molt sovint, els hi inferia per compte propi, i en aquest cas, bé podriem dir-ne l'inquisidor de la localitat.

No cal pas fer gens d'història per que encara està latent en la memòria de tothom, el comportament que amb el poble tingueren aquells que representaven a cada Ciutat, Vila o Poble —salvem ací una possible excepció— el poder autòcrata de Primo de Rivera. El poble no deu oblidar aquests homes, cal que els recordi constantment per defugir tota reincidència.

L'iniciació dels primers passos que el govern del general Berenguer donà vers una veritable normalitat, posa de manifest sense estalviar-nos ni el més petit detall, tota l'obra nefasta que havien realitzat en els pobles. La reculada, però, ràpida i sistemàtica del camp de les concessions que ha efectuat aquest mateix govern, han tornat a tancar dintre un clos putrefacte, la politiqueta vergonyant que ha vegetat, més que viscut, a les espatlles dels que desconeixien els drets de ciutadans, dels que han callat resignadament i no diem dels pocs, mas-

sa pocs tanmateix, que tingueren el valor de protestar, per que aquests foren arrencats de la llum i enterrats a l'ombra.

Sota un règim dictatorial, hem pogut reviure els temps lluyans de la Santa Inquisició. Sota aquest règim d'opressió, que perdura malgrat totes les aparences, ha estat ferida la nostra sensibilitat d'homes i ciutadans, els nostres drets han estat trepitjats i escarnits no sols per homes estranys a la nostra parla i cultura, si no per els catalans mateixos. El poble però, sabrà fer justícia a aquests fills que han renegat de la seva pròpia mare, ferint de mort, col·laborant amb un poder indigne, els seus propis germans.

Cada Ciutat, Vila o Poble, cal que recordi els seus cacics, cal que no oblidí mai aquells que emprats en una força que els semblava inesgotable, oprimien a mesura de llurs capricis, el poble per ells regit. Ningú deu oblidar les injúries que els ciutadans de més d'una ciutat, reberen dels governants, al ésser presentada qualque protesta contra els seu innoble procedir.

Avui aquests homes sols poden tornar a encimbellar-se per una completa manca de dignitat i de civisme, i el poble deu enterrar-los en la tomba del record per poder-los evocar en qualsevol moment amb l'agredolç que comporta una dignitat perduda i un home atrofiat per l'afany de governar, encara que sols sigui en un llogaret de cent ànimes, per dir-hi en un llenguatge clerical.

Deixar de vista, oblidar els cacics de la primera Dictadura, és tant com afiançar-nos en un règim l'experiència del qual ens ha demostrat, i ens està demostrant, que no convé per cap concepte al nostre país.

Per fi, els pobles tenen l'obligació ineludible de lluitar per l'enderrocament dels seus cacics i del règim que els ha entronitzat.

D. COLOMER I OLIVERES

El millor per l'estómac DIGESTONA CHORRO. Preu 3 ptes.